

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

TAM İZLEME KİTABI

1. HAFTA

SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ

ŞİİR BİLGİSİ - ŞİİR BİLGİSİ - ŞİİR BİLGİSİ

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

1 Tutku	2 Savaş	3 Doğa	4 Uyarı
5 Eleştiri	6 Ölüm	7 Yurt-millet sevgisi	8 Sıla özlemi-gurbet
9 Bayrak	10 Özgürlük	11 Beşeri aşk	12 İlahi aşk
13 Yakınma (Şikâyet)	14 Yiğitlik-kahramanlık	15 Kader	16 Öğüt
17 Sitem	18 Güven	19 Bireysel tema	20 Toplumsal tema

Aşağıdaki şiir parçalarının temalarını üstteki tablodan bularak numaralarını altlarındaki kutucuklara yazınız.

1. Derinden derine ırmaklar ağlar,
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi,
Ey suyun sesinden anlayan bağlar,
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi.

- 3 19

5. Benden anlamadın şiirden anla
Senin gülüşünle yaşadığımı
Akşamı ettiğim senden kalanla
Sabaha seninle başladığımı
Benden anlamadın şiirden anla

- 5 17 19

2. Tanrı emretmeden yaprak dökülmez
Her şey bir sebeptir insanoğluna
Kuru taş üstüne ekin ekilmez
Tanrı emretmeden insanoğluna

- 12 15 19

6. Müdür bey dert dinler, bugün 'maruzât'!
Çatık kaş.. Hükümet dedikleri zat...
Beni Allah tutmuş, kim eder azat?
Anlamaz; yazısız, pulsuz, dilekçem...
Anlamaz; ruhuma geçti bilekçem!

- 5 13 19

3. Ay yıldızı, gökyüzünün
Ayla, yıldızından yüksek,
Türk'ün alın yazısıdır,
Türk'tür onu yükseltecek.

- 7 9 20

7. Dostum diye inanıp sır söyleme sakın
Ne kadar olsa da güvenilir ve yakın
Sırrın sende bile durup gizlenmezken
Durur mu hiç dostunda, iyi düşün.

- 4 16 19

4. Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı;
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı.
Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle,
Canlandı o meşhur ova at kişnemesiyle!

- 2 14 20

8. Babam resmimi de duvara assın
Yavrum dedikçe de resmime baksın
İlidi suyum da getirin tasın
Düğünüm mahşere kaldı neyleyim?

- 6 15 19

1. Yeşil pencereden bir gül at bana,
Işıklarla dolsun kalbimin içi.
Geldim işte mevsim gibi kapına
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiy.

Ahmet Muhip Dıranas

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğa B) Aşk C) Sitem
D) Özlem E) Pişmanlık

2. Yaşamak ummaktır.
Yeşil yapraklar umar,
Şu beli bükülmüş ağaç,
Yelkenler rüzgâr umar.
Yelkenler rüzgâr umar.
Bir kız tanırım, sarışın,
Sevgilisini esmer umar.

Suat Taşer

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlem B) Aşk C) Umut
D) Doğa E) Sevgi

3. I. Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar.
Ne de şeytan, bir günahı,
Seni beklediğim kadar.

Necip Fazıl Kısakürek

- II. Gönlümlle oturdum da hüznümlendim o yerde,
Sen neredesin, ey sevgili, yaz günleri nerde!
Dağlar ağarırken konuşmuştuk tepelerde,
Sen nerde o fecrin ağaran dağları nerde!

Yahya Kemal Beyatlı

Numaralanmış metinlerde ortak tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlem B) Ölüm C) Hüzn
D) Sitem E) Yalnızlık

4. Düş bir yaş dalından düşerse
Nereye düşer hiç düşündünüz mü?
Yerde bir iz kalmayacak mı izdüşüm?
Düşen yaş dalından düşünce
Gözlerinizdedir pınarı
Bir yaş bir daldan düşünce
Kökündedir yaşı
Bir yaş düşer bir daldan
Hepimizin ölen arkadaşı
Ve çok eskilere dair bir düşünce

Can Yücel

Bu dizelerin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Olayları yer, zaman, kişi öğelerine bağlı olarak bir örgü içinde vermek
B) Varlıkların ayırt edici özelliklerini semboller aracılığıyla ortaya koymak
C) Kurmacanın olanaklarından da yararlanarak didaktik bir anlatım sergilemek
D) Sözcüklerin gerçek anlamlarından yararlanarak okuru gerçekliğin içine çekmek
 E) Duyguları, düşünceleri örtük iletilerle estetik bir biçimde dile getirmek

5. Güzel sanatlar; sanatçıların dış dünyaya yönelik duygu, düşünce ve izlenimlerini insanda coşku ve hayranlık uyandırma amacıyla edebiyat, müzik, resim, heykel, mimari ve tiyatro gibi sanat dallarıyla sergilediği faaliyetlerdir. Bu faaliyetlerde her sanatçı; duygu, düşünce ve hayallerini farklı malzemelerle yansıtır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu parçada sözü edilen sanat dallarına ait malzemeler bir arada verilmemiştir?

- A) Kamera, ışık, bilgisayar
B) Taş, mermer, ahşap
C) Palet, boya, fırça
D) Ses, ritim, nota
E) Ses, sözcük, dil

6. Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum.

Bu dağların en eski âşinasıdır soyum,

Bekçileri gibiyiz ebenced buraların.

Bu تنها derelerin, bu vahşi kayaların

Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi,

Her gün aynı pınardan doldurur destimizi

Kırlara açılırız çingiraklarımızla...

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yiğitlik   B) Yakınma   C) Doğa
D) Özgürlük   E) Pişmanlık

7. O ki meydanın ortasında durmuştu

Elini kılıcının kabzasına koymuştu.

Dedi savaşı:

-Ben gidiyorum

Hicret ediyorum

Varsa ağlatmak isteyen anasını

Dul koymak isteyen karısını

Ve istiyorsa çocukları yetim kalsın

Arkamdan gelsin.

Erdem Bayazıt

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yiğitlik   B) Ölüm   C) Yalnızlık
D) Dostluk   E) Şikâyet

8.

I	II	III
Görsel	İşitsel	Dramatik
(Plastik)	(Fonetik)	(Ritmik)
Sanatlar	Sanatlar	Sanatlar

Aşağıdakilerin hangisinde verilenler numaralanmış güzel sanatlar sınıflandırılmasıyla örtüşmez?

I	II	III
A) Resim	Edebiyat	Tiyatro
B) Heykel	Müzik	Sinema
C) Mimari	Edebiyat	Bale
☒ D) Opera	Tiyatro	Dans
E) Hat	Müzik	Opera

9. Nerde bir yangın çıkırsa şair yanar içinde

Nerde çiçekler açsa bir şair var içinde

Hiçbir yapı-kapı yok şiirin girmediği

Şiirin tohumları yeşerir kar içinde

Abdurrahim Karakoç

Bu dizelerden şair ve şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Şiirin yaşama ilgili her alanı kapsadığına
 B) Şairliğin doğuştan gelen bir yetenek olduğuna
C) Şiirin her yerde her zaman yazılabileceğine
D) Şairin üst düzeyde duyarlılık taşıdığına
E) Şiirin iyi-kötü tema ayrımı yapmadığına

10. Dinle sana bir nasihat edeyim
Hatırdan, gönülden geçici olma
Yiğidin başına bir iş gelince
Anı yad ellere açıcı olma
Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pişmanlık   B) Kaygı   C) Dürüstlük
D) Öğüt   E) Sevgi

11. Hisarlı balıkçı ağlarını ayıklıyor
Ağları pembeden hüzne giden
Dip sularında mercanlar gibi koyulaşan
Kirpiksiz gözleri böyle daha güzel
Çil basmış yüzünü bütün
Parmakları capcanlı, pavuryalar gibi
Merhaba, desem bir kucak balık atacak önüme
Biliyorum atacak
Böyledir memleketimin yoksul halkı
Bir onlarda rastladım bu cömertliğe
İstavritler kıpır kıpır dibinde sandalının
Edip Cansever

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Günlük yaşamdan bir manzara ele alınmıştır.
B) Betimleyici öğelere yer verilmiştir.
C) Altı çizili sözde imgeli bir söyleyiş söz konusudur.
D) Ağırlıklı olarak örtük iletilerle oluşturulmuştur.
E) Estetik bir güzellik yaratılmak istenmiştir.

12. I. ----; duygulardan, düşüncelerden, düşlerden,
özlemlerden vb. süzülmuş yaşantı birikimleridir.
II. ----; sözcüklerin sözlük anlamlarına kimi zaman
değişik anlamlar da yüklenerek oluşturulan edebî
yaratıdır.
III. ----; dil içinde özel bir dil yaratılarak oluşturulan,
okurda estetik duygular uyandıran yazın ürünüdür.
IV. ----; imgelerden, sembollerden, söz sanatlarından,
ritimden yararlanılarak ortaya konan dil ürünüdür.
V. ----; birtakım süreçleri kapsayan, yararlılığı öncelikli
amaç edinen kişilerce ortaya konan ürünlerdir.

Numaralanmış tanımlardan hangisinde boş bırakılan yere “Şiir” sözcüğü getirilemez?

A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

13. Kalender'den sandala bindi
Beyaz maşlahlı hanım
Bir elinde şemsiye
Bir eliyle açtı yelpazesini
Cuma günü Göksu'ya gitti
Beyaz maşlahlı hanım

Orhan Veli Kanık

Bu dizelerden hareketle aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Gerçeklik dönüştürülmeden aktarılmıştır.
B) Özne yargılara yer verilmiştir.
C) Günlük yaşamdan bir manzara aktarılmıştır.
D) İmge ve çağrışıma yer verilmemiştir.
E) Açık iletilere yer verilmiştir.

14.

I.

Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi,
-Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya-
Kaç donanmayla sarılmış ufacak bir karaya.
Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde -gösterdiği vahşetle- "bu: bir Avrupalı!"
Dedirir -yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!

Mehmet Akif Ersoy

II.

Saat Çini vurdu birden: pirinçç
Ben gittim bembeyaz uykusuzluktan
Kasketimi eğip üstüne acılarımın
Sen yüzüne sürgün olduğum kadın
Karanlık her sokaktaydın gizli her köşede ydın
Bir çocuk boyuna bir suyu söylerdi. Mavi.
Birtakım genç anneleri uzatırdı bir keman
Sen tutar kendini incecik sevdirdirdin
Bir umuttun bir misillemeydin yalnızlığa

Cemal Süreya

Numaralanmış metinler karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlk metinde bir toplumsal olay anlatılırken ikinci metinde bireysel duygular dile getirilmiştir.
B) İlk metinde ağır bir dil kullanılırken ikinci metnin dili yalındır.
C) İlk metinde ahengi sağlamak için dize sonlarında düzenli ses tekrarlarına başvurulurken ikinci metinde bu yönetime başvurulmamıştır.
D) İlk metin bilgi vermek amacıyla yazılırken ikinci metnin yazılış amacı estetik bir güzellik yaratmaktır.
E) Her iki metinde de imgeli söyleyişlere ve çağrışımlara yer verilmiştir.

15.

Ben bu gurbet ile düştüm düşeli,
Her gün biraz daha süzölmekteyim.
Her gece, içinde mermer döşeli,
Bir soğuk yatakta büzölmekteyim.

Böylece bir lâhza kaldığım zaman,
Geceyi koynuma aldığım zaman,
Gözlerim kapanıp daldığım zaman,
Yeniden yollara düzölmekteyim.

Son günüm yaklaştı görünesiye,
Kalmadı bir adım yol ileriye;
Yüzünü görmeden ölürsem diye,
Üzölmekteyim ben, üzölmekteyim.

Necip Fazıl Kısakürek

Şair bu dizelerinde aşağıdakilerin hangisine değinmemiştir?

- A) Gurbette çektiği maddi sıkıntılara
B) Gurbette çektiği yalnızlığa
C) Sevgiliye kavuşamamanın üzüntüsüne
D) Geleceğe yönelik umutsuzluğuna
E) Sevgiliye ve sılaya duyduğu özleme

16.

Benden anlamadın şiirden anla
Senin gülüşünle yaşadığımı
Akşamı ettiğim senden kalanla
Sabaha seninle başladığımı
Benden anlamadın şiirden anla

Nurullah Genç

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi ön plana çıkmaktadır?

- A) Pişmanlık B) Hüzün C) Kıskançlık
D) Sitem E) Yalnızlık

Cevap Anahtarı

1. B 2. C 3. A 4. E 5. A 6. C 7. A 8. D 9. B 10. D
11. D 12. E 13. B 14. D 15. A 16. D

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) **Şiir** ; imgeleri, duygu ve düşünceleri etkileyici bir biçimde söze dönüştürme sanatıdır.
- 2) Bir sanat eserinin merkezinde yer alan temel duygu ve düşünceye **tema** denir.
- 3) **Gerçeklik** ; düşünceden bağımsız olarak zamanda ve mekânda yer kaplayan her şeydir.
- 4) **Güzel sanatlar** , güzellik ve zevkle ilgilenen sanatlar için kullanılan bir ifadedir.
- 5) Şiirde hem **toplumsal** hem de **bireysel** temalar dile getirilebilir.
- 6) Şiirde günlük dilin olanaklarından yararlanılsa da ağırlıklı olarak **edebî** dil kullanılır.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1) Kendine özgü dili ve ifade biçimi olan şiir sanatı, okuyucuyu etkilemeyi ve duygulandırmayı hedefler. **D**

2) Şair, şiirlerini yalnızca kendi duygu ve düşüncelerini dile getirmek amacıyla yazar. **Y**

3) Şiir, gerçekliği dönüştürmeden olduğu gibi aktarır. **Y**

4) Edebiyat dışındaki güzel sanat dallarının malzemesi boya, alçı, taş, ağaç gibi maddi unsurlarken işitsel sanatlar içinde yer alan edebiyatın malzemesi dildir. **D**

5) Şair, içinde bulunduğu toplumun sosyoekonomik koşullarından etkilenebilir. **D**

6) Şiirde sözcüklerin sözlüklerdeki ilk anlamları kullanılır. **Y**

3. Aşağıdaki bilgileri karşılarında verilen terimlerle eşleştiriniz.

1) Şairin şiirini yazdığı dönemde hâkim olan düşünce sistemi

2) İnsana ait her şeyi sözlü ya da yazılı olarak estetik bir biçimde dile getirme sanatı

3) Malzemesi boya, fırça, tuval olan sanat dalı

4) Kelime ve kavramların zihinde oluşturduğu tasvirler

5) Toplumun kültürünü, düşünce yapısını, dünya görüşünü yansıtan en önemli araç

6) Malzemesi kil, taş, tahta vb. olan sanat dalı

3 **A** Resim

6 **B** Heykel

1 **C** Zihniyet

5 **D** Söz varlığı

4 **E** İmge

2 **F** Edebiyat

TAK
diye
anla,

TAK
TİK

TİK
diye
çöz,

— ■■■ —
ÖDEV FORMATINDA
32 FASİKÜL

— ■■■ —
YAZILIYA HAZIRLIK
SORULARI

— ■■■ —
DETAYLI ÖLÇMEYE UYGUN,
HÜCRELENDİRİLMİŞ,
PEKİŞTİRİCİ,
AÇIK UÇLU VE ÇOKTAN
SEÇMELİ SORULAR

— ↻ —
TAM OKUL
DESTEKLİ

— ■■■ —
TAM OKUL İLE DETAYLI
GERİ BİLDİRİM KARNESİ